

Azerbaycan Okullarında Başörtüsü Takılmasının Tamamen Yasaklanması

Haber:

21 Eylül'de Azerbaycan, devlet okullarında başörtüsü takılmasını fiilen yasaklayan bir karar çıkardı. Başbakan Ali Esedov tarafından imzalanan belgeye göre, öğrencilerin "tek tip okul kıyafetine aykırı olan veya genel eğitimde laiklik ilkesine uygun olmayan herhangi bir kıyafet" giymeleri yasaklanmıştır. Karar metninde başörtüsü kelimesi açıkça geçmemiştir; ancak dini başörtüsü, onaylanmış okul üniformasının bir parçası olmadığından, yapılan değişiklikler özellikle başörtüsü takılmasının yasaklanması olarak yorumlanmıştır.

Yeni karar, Cumhurbaşkanı Aliyev'in 7 Temmuz 2026'da imzaladığı Genel Eğitim Kanunu'na dahil edilen değişikliklere dayanmaktadır. O dönemde, genel eğitim sisteminin temel ilkelerine "ulusal ve laik değerler" eklenmiş, öğrencilerin ve öğretmenlerin kılık-kıyafet gereksinimlerine uyması yükümlülüğü kanunla pekiştirilmişti. 22 Temmuz'da Aliyev, Bakanlar Kuruluna mevcut kuralları yeni yasayla uyumlu hale getirme talimatı vermiştir.

Yorum:

Bunun, Azerbaycan'daki eğitim kurumlarında başörtüsü takılmasının yasaklanmasına yönelik ilk girişim olmadığına dikkat çekmek gerekir. Zira Aliyev rejimi daha önce, yani 2010 ile 2011 yılları arasında başörtüsüne tam bir yasak getirmeye çalışmıştı. O dönemde bu karar, ülke genelinde halkın öfkeli tepkilerine ve kitlesel protestolara yol açmış, ardından da çok sayıda aktivist tutuklanmıştı.

Görünen o ki Azerbaycan rejimi, toplumun bu kez yasağa daha kayıtsız tepki vereceğini düşünmüş olup anlaşılan yanılmamış gibi görünmektedir. Zira bu kez yasağa karşı sadece birkaç cılız ses duyulmuş ve bunlar da kısa sürede susturulmuştur. Nitekim yasağın yürürlüğe girdiği günün hemen ertesi günü, tanınmış Şii din âlimi Abgöl Süleymanov gözaltına alınmış ve 24 Eylül'de bir mahkeme tarafından kendisine 30 günlük idari hapis cezası verilmiştir. Bunun, yeni yasağı eleştirdiği sosyal medya paylaşımlarına bir yanıt olduğu açıktır; zira kendisi böyle bir yasağın uygulanması hâlinde "sonunun hapiste bitmesini tercih edeceğini" yazmıştı.

İslam'la mücadele, Sovyetler Birliği sonrası coğrafyadaki her rejimin politikalarının ayrılmaz bir parçası olmuş ve bu politikaların temelleri, Sovyetler Birliği'nin çöküşünden sonra Rusya ve Amerika Birleşik Devletleri'nin ortaklığında atılmıştır. Azerbaycan'ın durumunda ise, başörtüsü ve İslam'ın diğer tezahürleri konusunda tam tersi bir politika izleyen Türkiye gibi stratejik bir ortakla kurulan yakın ilişkiler dahi bunun gerçekleşmesine engel olamamıştır!